

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **P. B.**
zastoupen Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem sídlem 602 00
Brno, Kpt. Jaroše 1922/3

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlím 702 18 Ostrava, 28. října 117

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2021 č. j. MSK 132179/2021, o
přestupku

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2021 č. j. MSK 132179/2021 a rozhodnutí Magistrátu města Frýdku – Místku ze dne 26. 7. 2021 č. j. MMFM 109489/2021 **se zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 20 534,72 Kč, a to do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Frýdku – Místku ze dne 26. 7. 2021 č. j. MMFM 109489/2021, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku dle § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen krizový zákon), jehož se měl úmyslně dopustit tím, že v době nouzového stavu v rozporu s § 31 odst. 3 písm. c) krizového zákona dne 23. 12. 2020 úmyslně nesplnil povinnost strpět omezení vyplývající z usnesení vlády České republiky ze dne 14. 12. 2020 č. 1334, a to bodu III. odst. 1, 2, vyhlášeného pod číslem 535/2020 Sb., ve znění usnesení vlády České republiky ze dne 17. 12. 2020 č. 1341, o změně krizových opatření, vyhlášeného pod č. 564/2020 Sb., a dále dne 31. 1. 2021 měl porušit bod IV., odst. 1, 2 omezujícího opatření, vyplývající z usnesení vlády České republiky č. 79 ze dne 28. 1. 2021.
2. Žalobce namítal nezákonnost a protiústavnost předmětných krizových opatření. Odkázal na relevantní judikaturu, z níž citoval a Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 106/20. Konstatoval, že Ústavní soud shledal jím posuzované krizové opatření za protiústavní právě již pro existenci obecného zákazu podnikání, dále pak byla důvodem pro závěr o neústavnosti opatření také absence odůvodnění. Z nálezu Ústavního soudu žalobce dále citoval závěr, že nelze právním předpisem obecně a zcela neodůvodněně zakázat „vše“ a formou výjimek pak určité oblasti zasažené zákazem „zpětně povolit“ (opět bez jakéhokoliv odůvodnění). Žalobce uvedl, že také předmětná krizová opatření nebyla odůvodněna a také ona použila Ústavním soudem kritizovanou metodu regulace, kdy nejprve je zcela zakázán volný pohyb osob, z čehož jsou teprve následně udělovány výjimky. S ohledem na úplnou absenci odůvodnění a další vady vytýkané Ústavním soudem, by se na předmětná krizová opatření mělo hledět jako na předpisy nezákonné a protiústavní ex tunc, nezákonná je tedy také pokuta na jeho základě uložená. Poukázal na to, že krizový zákon v § 31 odst. 4 umožňuje splnění povinnosti odmítnout, pokud by jejich plněním ohrozila život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob anebo pokud jsou povinnosti jí ukládané v rozporu se zákonem. Dle žalobce nezákonnost krizových opatření znamená, že danou povinnost mohl odmítnout a není tedy možné jej přestupkově postihnout.
3. V dalším okruhu žalobních námitek, které se týkaly skutkových okolností, žalobce uvedl, že na něho dopadaly výjimky z předmětných krizových opatření, které ovšem správní orgány neposoudily správně, rovněž nezohlednily zásadu in dubio pro reo a nerespektovaly zásady trestního řízení. Žalobce rovněž vytkl správním orgánům velmi obecný popis skutku ve výroku rozhodnutí.
4. Poslední okruh žalobních námitek se týkal absence materiální stránky přestupku.
5. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby.
6. V replice k vyjádření žalovaného žalobce zopakoval své žalobní námitky o protiústavnosti krizových opatření odkazem četnou judikaturu Ústavního soudu a citovaný náleze Pl. ÚS 106/20, zopakoval i svou argumentaci o nezohlednění výjimek z krizových opatření a porušení zásady in dubio pro reo a argumentaci o absenci materiální stránky přestupku. V podání ze dne 8. 6. 2022 žalobce doplnil svou argumentaci o tom, že již absence odůvodnění krizového opatření vede k jeho nezákonnosti a neústavnosti, přičemž opětovně odkázal na uvedený náleze Ústavního soudu, soudní judikaturu a odbornou literaturu, z níž na podporu své argumentace citoval.

7. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci.
8. Krajský soud přezkoumal dle § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení, v mezích žalobních bodů, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Magistrátu města Frýdku – Místku ze dne 26. 7. 2021 č. j. MMFM 109489/2021 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona, ve znění pozdějších předpisů, kterého se měl dopustit dne 23. 12. 2020 v době minimálně od 18.00 hodin do 18.40 hodin a 31. 1. 2021 kolem 15.25 hodin v obci Sviadnov, na ulici Ostravská 666 v Hospodě Pod Šimlem tím, že v době krizového stavu úmyslně nesplnil povinnost dle § 31 odst. 3 písm. c) krizového zákon, tj. strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu, když se zdržoval v provozovně ve společnosti dalších osob a tím dne 23. 12. 2020 porušil omezující opatření vyplývající z usnesení Vlády ČR ze dne 14. 12. 2020 č. 1334 bodu III. odst. 1, 2 a dne 31. 1. 2021 měl porušit omezující opatření vyplývající z usnesení Vlády ČR ze dne 28. 1. 2021 č. 79 bodu IV. odst. 1, 2. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena podle § 35 písm. b), § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a § 34 odst. 3 krizového zákona pokuta ve výši 3 500 Kč. Dále byla žalobci uložena povinnost zaplatit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč a bylo rozhodnuto o splatnosti pokuty a nákladů řízení. Podkladem rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo oznámení přestupku sepsané Policií ČR ze dne 23. 12. 2020 a ze dne 31. 1. 2021, fotodokumentace a videozáznam. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 25. 10. 2021 č. j. MSK 132179/2021 zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
10. Žalobce v žalobě především namítal nezákonnost a protiústavnost předmětných krizových opatření, která mají povahu právního předpisu, jak vyplývá z usnesení pléna Ústavního soudu ze dne 2. 3. 2021 sp. zn. Pl. ÚS 9/21. Podle závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 6. 2021 č. j. 9 As 264/2020-51 správní soudy mohou přezkoumávat soulad jiného právního předpisu jen v souvislosti s jeho použitím v individuální věci (incidenčně), a to v rozsahu jejich pravomocí vymezených v soudním řádu správním či v jiném zákoně. Bylo-li krizové opatření použito v nějakém rozhodnutí správního orgánu, bude soulad krizového opatření se zákonem či ústavním pořádkem posuzován v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s.ř.s.). Výrokový potenciál správního soudu ve vztahu ke krizovému opatření, které má povahu jiného právního předpisu ve smyslu článku 95 odst. 1 Ústavy, je ve všech případech stejný: soud krizové opatření, které bylo vydáno v rozporu se zákonem či Ústavou, neruší, ale jen vysloví jeho nepoužitelnost v individuálním případě (viz článek 95 odst. 1 Ústavy, též usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 11/20), konec citace. V usnesení sp. zn. Pl. ÚS 40/21 ze dne 4. 1. 2022 Ústavní soud kromě jiného uvedl, že konkrétní (individuální) akt aplikace krizových opatření může naplňovat znaky nezákonného správního rozhodnutí nebo nezákonného zásahu, proti nimž se lze bránit ve správním soudnictví. Budou-li v daném případě splněny podmínky řízení, správní soudy si jako předběžnou otázku posoudí zákonnost, resp. právnost „podkladových“ krizových opatření. Platí totiž, že krizové opatření jako právní předpis sui generis není zákonem, protože jím soudy nejsou při svém rozhodování vázány (argumentům a contrario článek 95 odst. 1 Ústavy), konec citace.

11. Při posouzení otázky, zda předmětná krizová opatření vydala vláda v souladu se zákonem a Ústavou, krajský soud vycházel v posuzované věci z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 106/20 ze dne 9. 2. 2021. V tomto nálezu Ústavní soud kromě jiného uvedl, že každé krizové opatření je politickým rozhodnutím, které musí být založeno na odborných podkladech, nicméně odpovědnost za ně nese vláda, nikoliv její odborní poradci. Vláda proto musí zvažovat nejen konkrétní odborné podklady, kterými disponuje, nýbrž musí zohledňovat celkový kontext a dopady svých opatření i do dalších oblastí společenského života, a to v krátkodobém a dlouhodobém hledisku. Právě proto je nezbytné, aby byla schopna každé takové rozhodnutí racionálně odůvodnit a aby důvody těchto opatření byly navenek seznatelné. V opačném případě totiž postrádají odpovídající legitimitu. Soudní moc, která má ústavní povinnost chránit základní práva (článek 4 Ústavy), a je proto povinna právní akty veřejné moci právě z tohoto hlediska přezkoumávat, tak nemůže efektivně činit za situace, kdy z nich samotných a ani z dostupných podkladů není seznatelné, proč a v jakém rozsahu byly vydány. Zdůraznil současně, že nezpochybňuje existenci legitimního (tzn. ústavně aprobovaného) cíle, který napadené opatření v obecné rovině sleduje. Tímto cílem je zabránění, či alespoň zmírnění šíření vysoce nakažlivého respiračního onemocnění covid-19, zabránění s tím souvisejícímu kolapsu zdravotnického systému a rozsáhlé újmě na zdraví a životech obyvatel.
12. Ústavní soud v citovaném nálezu dále uvedl, že si plně uvědomuje, že vláda byla v souvislosti s pandemickou krizí postavena před problémy, jejichž řešení prostřednictvím právní regulace je z mnoha důvodů mimořádně obtížné. Orgánům veřejné moci – což zdaleka neplatí pouze o České republice – v první řadě chybějí zkušenosti s řešením krize obdobného rozsahu a navíc je epidemická situace velmi dynamická a ani mezi odborníky nepanuje úplná shoda na tom, jak ji hodnotit a potažmo co nejefektivněji regulovat. Je však zároveň nutné zdůraznit, že regulace práv a povinností jednotlivců, potažmo rozhodování o tom, které skupině obyvatel zůstanou práva zachována a která naopak ponese břemena spojená s jejich omezením, nesmí být v moderním ústavním státě pouze projevem politické vůle. Skutečnost, že orgán veřejné moci má pravomoc práva a povinnosti upravovat a zároveň nalezne potřebnou většinu k uplatnění této pravomoci, totiž sama o sobě k vydání ústavně souladného právního aktu nepostačuje. Taková právní regulace – což platí zejména, pokud jde o omezování práv základních – musí reflektovat i požadavek racionality, tj. musí být založena na rozumných, obecně akceptovatelných důvodech a tyto důvody musejí být rovněž navenek seznatelné. Tento požadavek je ostatně jedním ze základních stavebních kamenů právního státu, jak je ve své dřívější judikatuře Ústavní soud formuloval ve vztahu ke shora zmíněnému zákazu libovůle. Podle článku 6 odst. 1 ústavního zákona o bezpečnosti musí být ostatně z krizových opatření vlády vydávaných za nouzového stavu seznatelné vymezení omezovaných základních práv, rozsah těchto omezení a ukládané povinnosti a tato opatření musí být souladná s Listinou a také s krizovým zákonem. Byť za nouzového stavu, jak již Ústavní soud vyložil, je vláda v souladu s článkem 6 ústavního zákona o bezpečnosti oprávněna omezit určitá základní práva, nezakotvuje citovaný článek 2 odst. 3 Listiny „pouze“ výhradu zákona a není ani pouhým legislativně – technickým ustanovením, nýbrž odráží základní a nepřekročitelné hodnotové východisko materiálního právního státu založeného na respektu k základním právům a svobodám. Zatímco veřejnou moc lze uplatňovat pouze v případech předvídaných právem, základním stavem jednotlivce je stav svobody. Státní (veřejná moc) je sice legitimována, i ústavně zmocněna k tomu, aby do tohoto základního stavu zasáhla,

tedy aby práva a povinnosti jednotlivců regulovala, povaha tohoto zásahu však musí respektovat text i smysl ustanovení článku 2 odst. 3 Listiny. Stát tudíž může jednotlivci ústavně předvídaným způsobem adresovat určitý příkaz či zákaz, nesmí však základní logiku vztahu mezi veřejnou mocí a jednotlivcem obrátit. Nelze tedy právním předpisem obecně a zcela neodůvodněně zakázat „vše“ a formou výjimek pak určité oblasti zasažené zákazem „zpětně povolit“ (opět bez jakéhokoliv odůvodnění). Regulace práv a povinností osob, zejména regulace omezující základní práva a svobody, musí být naopak provedena formou relativně určitých příkazů či zákazů, jež budou odpovídajícím způsobem odůvodněny, a to i za nouzového stavu.

13. Ústavní soud dále zdůraznil, že požadavek racionálního a navenek seznatelného odůvodnění opatření zasahující do základních práv, a to způsobem, který vyvolává mezi srovnatelnými subjekty rozdílné dopady, je přitom imanentní součástí testu diskriminace. V podmínkách právního státu je nemyslitelné, aby jakýkoliv akt orgánu veřejné moci, který zasahuje do základních práv, nebyl racionálně a přesvědčivě odůvodněn, případně aby alespoň nebylo toto jeho odůvodnění seznatelné v rámci následného soudního přezkumu.
14. Ústavní soud k tomu dále dodal, že konkrétní nároky na racionalitu řešení či požadavky na úplnost a spolehlivost podkladů odůvodňujících přijetí určité právní regulace, se ovšem mohou – ba musejí – odvíjet od konkrétní faktické situace, a odrážet tak realitu. Ústavní soud tak musí při přezkumu právního předpisu regulujícího práva a povinnosti osob reflektovat i to, jaké informace mohl a měl dotčený orgán veřejné moci mít k dispozici a v jaké faktické situaci se při formulaci konkrétního napadeného opatření nacházel. K tomu dále doplnil, že na jedné straně tudíž není úkolem Ústavního soudu požadovat v rámci ústavně právního přezkumu po vládě, aby našla a perfektně odůvodnila (spíše hypotetické) „optimální řešení“ a optimální distribuci břemen spojených s omezením základních práv určitých skupin obyvatel, jestliže ani mezi odborníky neexistuje na hodnocení aktuální situace a prognózách jejího možného vývoje praktická shoda. Z ústavního hlediska však není možné připustit ani druhý extrém. Lakonicky řečeno, ani praktická nejistota a nedostatek perfektních informací neznamenají, že vláda může učinit „cokoliv“ a spoléhat se přitom pouze na instinkt či politický kompromis. Rozhodnutí vlády se totiž musí opírat o odborná doporučení, vycházející z maximální míry dostupných znalostí o dané nemoci a jejím šíření.
15. Ústavní soud dále uvedl, že je přitom plně v dispozici vlády, z jakých zdrojů a jakým způsobem bude tyto informace čerpat, a v tomto ohledu musí být Ústavní soud velmi zdrženlivý. S ohledem na jeho povinnost chránit základní práva, však musí trvat na tom, aby tyto důvody dokládající potřebu (právě takto intenzivních) zásahů do základních práv prostřednictvím rozhodnutí vlády (krizové opatření), byly seznatelné, což konkrétně znamená, že by měly být veřejně přístupné.
16. Dle Ústavního soudu je současně třeba vidět, že předmětnými krizovými opatřeními, vydávanými vládou (tzn. orgánem exekutivy), dochází skutečně k velmi robustním zásahům do základních práv velkého množství jednotlivců i právnických osob, a proto musí být tato opatření přezkoumatelná nejen z hlediska procedurálního, nýbrž i materiálního. Efektivní přezkum prováděný Ústavním soudem proto není možný bez toho, aby vláda řádně vysvětlila nutnost vládního napadeného opatření (včetně doložení

podkladů, ze kterých vycházela) a odůvodnila nezbytný rozsah omezení základních práv a vymezení uložených povinností, konec citace.

17. Soud na základě výše uvedených závěrů Ústavního soudu přistoupil k posouzení zákonnosti předmětných krizových opatření v dotčeném rozsahu, tj. v rozsahu bodu III. odst. 1, 2 krizového opatření č. 1334 a v rozsahu bodu IV. odst. 1, 2 krizového opatření č. 79.
18. Podle ust. § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona, ve znění pozdějších předpisů, se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v době krizového stavu nesplní některou z povinností podle § 31 odst. 3 písm. a), b) nebo c)
19. Podle ust. § 31 odst. 3 písm. c) téhož zákona, je fyzická osoba v době krizového stavu povinna strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu.
20. Vláda České republiky usnesením č. 957 ze dne 30. 9. 2020 o přijetí krizového opatření, v souladu s článkem 5 a 6 Ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlásila pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru – označovaný jako SARS Cov-2 – na území České republiky nouzový stav. Tento nouzový stav byl následnými usneseními Vlády ČR prodlužován, přičemž usnesením Vlády České republiky ze dne 22. 1. 2021 č. 55 byl nouzový stav prodloužen do 14. 2. 2021.
21. Usnesením ze dne 14. 12. 2020 č. 1334 o přijetí krizového opatření, Vláda ČR s účinností od 18. 12. 2020 od 00:00 hodin do dne 23. 12. 2020 do 23:59 hodin v bodě I. zakázala volný pohyb osob na území České republiky v době od 23:00 hodin do 4:59 hodin s výjimkami, jak jsou tyto uvedeny v odst. 1., 2., 3. pod písmeny a) až d) 4. – 7., v bodě II. zakázala volný pohyb osob na území celé České republiky v době od 5:00 hodin do 22:59 hodin s výjimkami, jak jsou tyto uvedeny v odst. 1. – 6., 7. písm. a) až f) a v odst. 8. -16. V bodě III., nařídila v odst. 1. omezit pohyb na veřejně přístupných místech na dobu nezbytně nutnou a pobývat v místě svého bydliště s výjimkou případů uvedených v bodech I. a II., v odst. 2. omezit kontakty s jinými osobami na nezbytně nutnou míru, v odst. 3. pobývat na veřejně přístupných místech nejvýše v počtu 6 osob, s výjimkou členů domácnosti, zaměstnanců vykonávajících práci pro stejného zaměstnavatele, osob společně vykonávajících podnikatelskou nebo jinou obdobnou činnost. Na tomto místě soud poznamenává, že žalobce měl porušit uvedené krizové opatření v bodě III. odst. 1. a 2. Krizové opatření neobsahuje žádné odůvodnění.
22. Usnesením Vlády České republiky ze dne 28. 1. 2021 č. 79, o přijetí krizového opatření, vyhlášeného pod číslem 32/2021 Sb., Vláda České republiky v bodě I. s účinností od 30. 1. 2021 od 00:00 hodin do 14. 2. 2021 do 23:59 hodin zakázala volný pohyb osob na území celé České republiky v době od 21:00 hodin do 4:59 hodin až na výjimky stanovené v odst. 1 až 2, odst. 3 písm. a) až d), v odst. 4 až 7. V bodě II. tímto krizovým opatřením zakázala volný pohyb osob na území celé České republiky v době od 5:00 hodin do 20:59 hodin s výjimkami, jak jsou uvedeny v odstavcích 1 až 5, v odstavci 6 písm. a) až f) a dále v odstavcích 7 až 15. V bodě IV., Vláda České republiky uvedeným usnesením č. 79 o přijetí krizového opatření s účinností od 30. 1. 2021 od 00:00 hodin do 14. 2. 2021 do 23:59 hodin nařídila v odst. 1. omezit pohyb na veřejně přístupných místech na dobu nezbytně nutnou a pobývat v místě svého bydliště s výjimkou případů uvedených v bodech I. a II.,

v odst. 2. omezit na nezbytně nutnou míru kontakty s jinými osobami, než se členy domácnosti, v odst. 3. pobývat na veřejně přístupných místech nejvýše v počtu 2 osob, s výjimkou členů domácnosti, zaměstnanců vykonávajících práci pro stejného zaměstnavatele, osob společně vykonávajících podnikatelskou nebo jinou obdobnou činnost, osob, které společně konají činnost, ke které jsou povinny podle zákona, a je tuto činnost nezbytné konat ve vyšším počtu osob, dětí, žáků a studentů při poskytování vzdělávání ve školách či školských zařízeních, a zachovávat při kontaktu s ostatními osobami odstup nejméně 2 m, pokud to je možné, v odst. 4. zaměstnavatelům využívat práci na dálku, pokud ji zaměstnanci mohou vzhledem k charakteru práce a provozním podmínkám vykonávat v místě bydliště. Krizové opatření neobsahuje žádné odůvodnění.

23. Krajský soud si vyžádal stanovisko Úřadu vlády k důvodům, které vedly Vládu České republiky k přijetí usnesení ze dne 14. 12. 2020 č. 1334 a usnesení ze dne 28. 1. 2021 č. 79. Vláda byla současně požádána, aby sdělila, konkrétně z jakých odborných podkladů a informací, na základě kterých rozhodla o přijetí uvedených opatření, vycházela. Na tento dotaz odpověděl Úřad vlády České republiky sdělením ze dne 16. 6. 2022, z něhož soud zjistil, že Úřad vlády ČR předně konstatoval, že odborně zabezpečuje činnost vlády jako celku, nezabezpečuje tedy činnosti jednotlivých jejích členů, jimž odborné zabezpečení poskytují jimi řízená ministerstva. Rozsah poskytovaného odborného zajištění činnosti vládě Úřadem vlády ČR, a tím i rozsah této oblasti působnosti Úřadu vlády ČR, je tedy přísně limitován, přičemž zásadně do jeho vymezení nelze zahrnout oblasti činnosti veřejné správy, jež spadají do působnosti konkrétních ministerstev či jiných ústředních orgánů státní správy. Úřad vlády ČR tedy nedisponuje veškerými informacemi, které se týkají činnosti jiných ústředních orgánů státní správy, resp. nedisponuje takovým rozsahem informací, jenž by umožnil poskytnutí odpovědí na konkrétní dotazy týkající se specifické problematiky související s epidemií koronaviru a onemocněním Covid-19, které způsobuje. Řešení konkrétních problémů souvisejících s vývojem epidemiologické situace v České republice je svěřeno jednotlivým odborným ministerstvům, především Ministerstvu zdravotnictví. Jednotlivá krizová opatření byla vládou přijímána či schvalována na základě návrhů jednotlivých ministrů věcně příslušných ministerstev a byla předkládána jako návrhy usnesení vlády. Tyto návrhy již měly podobu a formu samotných usnesení vlády. Jiným podkladovým materiálem k jednotlivým výše uvedeným usnesením Vlády ČR, jimiž byla přijímána navržená krizová opatření, Úřad vlády nedisponuje. Úřad vlády ČR nedisponuje požadovanými písemnými dokumenty, neboť Vláda ČR byla s odůvodněním těchto přijímaných usnesení seznamována ústně, zejména v úvodním slově ministra zdravotnictví. Při vlastních jednáních vlády pak byla aktuální epidemiologická situace představena ministrem zdravotnictví buď ústně nebo formou prezentace sdílené prostřednictvím komunikační platformy Webex Teams. O každém přijímaném krizovém opatření se vedla diskuze, v jejímž rámci zaznívala různá odůvodnění, včetně jednotlivých zdravotnických a statistických výstupů a dat. Je rovněž velmi pravděpodobné, že členové vlády získávali detailní informace a statistiky přímo od Ministerstva zdravotnictví i při jiných formátech jednání, než byla vlastním jednáním vlády. Aktualizace z uvedené tedy vyplývá, že Vláda ČR posuzovala vývoj epidemiologické situace, její zdroje, rozsah a počet případů přenosů nákazy či počet úmrtí v důsledku nákazy ze zdravotnických a statistických výstupů, které jí byly předloženy ministrem zdravotnictví. Konkrétní obsah těchto informací však již nedokáže Úřad vlády identifikovat. Úřad vlády k tomu dále doplnil, že přijímání epidemiologických opatření a vyhodnocování jejich účinnosti je

úkolem svěřeným do kompetence Ministerstva zdravotnictví jako ústředního orgánu státní správy pro resort zdravotnictví (mimo jiné pro zdravotní služby, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědecko-výzkumnou činnost a poskytovatele zdravotních služeb v přímé řídicí působnosti) v souladu s § 10 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a jako orgánu ochranu veřejného zdraví podle § 78 a § 80 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vláda proto v uvedených případech vycházela z podkladů prezentovaných Ministerstvem zdravotnictví. Úřad vlády dále sdělil, že konkrétní údaje se tak primárně týkají věcně příslušného Ministerstva zdravotnictví jako ústředního orgánu státní správy pro resort zdravotnictví. Ze zprávy Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 1. 7. 2022 bylo zjištěno, že Ministerstvo zdravotnictví disponovalo informacemi o počtu osob ve zvýšeném riziku závažného průběhu onemocnění na základě demografických a dalších dostupných údajů. Mezi hlavní rizikové faktory závažnějšího průběhu onemocnění Covid 19 patří vyšší věk, přítomnost komorbidit, zejména onemocnění kardiovaskulární soustavy, onemocnění plic, onkologická onemocnění, diabetes a jiné imunokompromitující stavy. U celého tohoto spektra osob je vzhledem k základním onemocněním a celkovému zdravotnímu stavu vyšší riziko závažného průběhu onemocnění Covid 19 a tím i vyšší riziko úmrtí na toto onemocnění, než u běžného vzorku zdravé populace. Z dopisu téhož ministerstva ze dne 25. 7. 2022 bylo zjištěno v návaznosti na sdělení Ministerstva zdravotnictví ze dne 1. 7. 2022, že uvedené faktory není možno vždy brát jako dogma, tj. že vysoký věk či přítomnost chronického onemocnění automaticky znamená riziko závažného průběhu onemocnění. Jedná se o určitou pravděpodobnost závažného průběhu na základě celkového zdravotního stavu dotyčné osoby, který může být zhoršen působením dané nemoci v tomto případě Covid 19, tudíž nelze přesně určit konkrétní počet osob v riziku, ale pouze počet osob v pravděpodobném vyšším riziku závažného průběhu z výše uvedených důvodů. Co se týče zdroje dat, jedná se v případě počtu osob věkové kohorty o data Českého statistického úřadu, ostatní data jsou získávána ze zdravotnických registrů a poskytovány Ústavem zdravotnických informací a statistiky. Přílohou tohoto sdělení jsou data o počtech osob s vyšším rizikem a další informace získané ze zdravotnických registrů. Z těchto statistických údajů soud žádá další skutková zjištění pro nadbytečnost nečinil, neboť se jedná o statistické údaje bez bližšího komentáře k okolnostem ohledně přijetí předmětných krizových opatření.

24. Krajský soud vycházel z výše citovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 106/20 a dospěl k závěru, že posuzovaná usnesení Vlády České republiky jsou v níže vymezeném rozsahu, a to usnesení ze dne 14. 12. 2020 č. 1334 o přijetí krizového opatření v rozsahu bodu III. odst. 1, 2 a usnesení ze dne 28. 1. 2021 č. 79 v rozsahu bodu IV. odst. 1, 2, protiústavní pro absenci jakéhokoliv odůvodnění, na jehož základě by bylo možno posoudit zákonnost (ústavnost) předmětných omezení v bodě III. odst. 1, 2 usnesení č. 1334 a v bodě IV. odst. 1, 2 usnesení č. 79. Vláda ČR ani dodatečně, jak plyne z výše uvedených zjištění z jejího sdělení a odpovědi Ministerstva zdravotnictví, nebyla schopna své opatření řádně zdůvodnit, aby bylo zjevné, že její rozhodování nebylo libovolné či nahodilé. Důvody omezení pohybu na veřejně přístupných místech, omezení kontaktu s jinými osobami na nezbytně nutnou dobu (bod III. odst. 1, 2 usnesení Vlády ČR č. 1334), důvody omezení pohybu na veřejně přístupných místech na dobu nezbytně nutnou a nařízení pobývat v místě svého bydliště se stanovenými výjimkami a omezení kontaktů

s jinými osobami na nezbytně nutnou míru, než se členy domácnosti (bod IV., odst. 1, 2 usnesení č. 79), vláda vysvětlila toliko vývojem epidemiologické situace, ovšem nepředložila žádné konkrétní informace, které by byly přezkoumatelné soudem. Odkaz na negativní vývoj epidemické situace, jak plyne ze sdělení vlády a Ministerstva zdravotnictví, jsou pouze specifikací legitimního cíle, který byl krizovými opatřeními sledován, nic však již nevypovídají o racionálním vztahu mezi tímto cílem a zvoleným opatřením či dokonce o nezbytnosti takového opatření. Vláda neuvedla žádné relevantní a konkrétní důvody, proč byla daná omezení nezbytná a proč nebylo lze vystačit s méně robustními zásahy do základních práv a v čem racionalita daných opatření a jejich výjimky spočívaly (srov. body 85., 86., 91., bod 93. nálezu ÚS sp. zn. Pl. ÚS 106/20). Krajský soud proto činí závěr, že v rozsahu bodu III. odst. 1, 2 usnesení Vlády ČR č. 1334 a v rozsahu bodu IV., odst. 1, 2 usnesení vlády č. 79 jsou tato krizová opatření nezákonná (protiústavní), což má za následek, že je podle článku 95 odst. 1 Ústavy v posuzované věci jako právní předpis neaplikoval. Za tohoto stavu závěr správních orgánů, že žalobce předmětná omezení nerespektoval, čímž měl spáchat přestupek podle § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona, ve znění pozdějších předpisů, pro nezákonnost neobstojí.

25. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně pro nezákonnost dle § 78 odst. 1, odst. 3 s.ř.s. a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s. V dalším řízení správní orgány předmětná krizová opatření v daném rozsahu aplikovat nebudou a je namístě řízení podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, zastavit.
26. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci, který měl ve věci zcela úspěch na nákladech řízení částku 20 534,72 Kč k rukám jeho zástupce (podle § 49 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., o.s.ř., ve znění pozdějších předpisů, aplikovaného na základě § 64 s.ř.s.), a to ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku (podle § 160 odst. 1 o.s.ř., aplikovaného na základě § 64 s.ř.s.). Náklady řízení sestávají z nákladů právního zastoupení, a to z odměny za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátního tarifu), a to za přípravu a převzetí zastoupení, sepsí žaloby, podání ve věci samé ze dne 8. 6. 2022 a zastoupení u jednání soudu dne 22. 12. 2022 podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu, tj. celkem 12 400 Kč, 4 režijních paušálů k uvedeným úkonům právní pomoci dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč, tj. 1 200 Kč, náhrady za ztrátu času podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu v souvislosti s cestou advokáta z jeho sídla k soudu a zpět v rozsahu 10 půlhodin po 100 Kč, což je částka 1 000 Kč, ovšem advokát cestoval ke 4 jednáním, takže ¼ těchto nákladů představuje částku 250 Kč. Náklady řízení dále sestávají z náhrady jízdného za cestu ze sídla advokáta v Brně do Ostravy a zpět, což při ujetí celkem 344 km osobním automobilem RZ X s kombinovanou spotřebou 6,2 l benzínu Natural 95, při ceně paliva dle vyhl. č. 511/2021 Sb., ve výši 44,50 Kč a paušální náhradě 4,70 Kč/km představuje částku 2 566 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát vykonal dne 22. 12. 2022 cestu ke 4 jednáním, představuje ¼ této částky 641,50 Kč. K odměně a náhradám v celkové výši 14 491,50 Kč (12 400 Kč + 1 200 Kč + 250 Kč + 641,50 Kč) náleží dále 21 % DPH, tj. 3 043,22 Kč, neboť zástupce žalobce doložil, že je plátcem této daně. Náklady řízení sestávají rovněž ze soudního poplatku 3 000 Kč. Celková výše nákladů řízení tak představuje částku 20 534,72 Kč. Do nákladů řízení nebyla

zahrnuta odměna za 1 úkon právní služby, a to za podání žalobce ze dne 15. 2. 2022 – repliku k vyjádření žalovaného, neboť žalobce v něm zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě a nejedná se tedy o účelně vynaložené náklady.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 22.12.2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně